

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT CHUYÊN
BẮC NINH NĂM HỌC 2023-2024**

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề thi có 01 trang)

Môn thi: Toán (Dành cho thí sinh thi chuyên Toán)
Thời gian làm bài: **150 phút** (không kể thời gian giao đề)

Câu 1. (2,0 điểm)

1. Rút gọn biểu thức $P = \sqrt{3 + 2\sqrt{2}} - \sqrt{3 - 2\sqrt{2}}$.

2. Vẽ đường thẳng d là đồ thị hàm số $y = 2x - 4$. Tính khoảng cách từ gốc toạ độ O đến đường thẳng d .

Câu 2. (2,0 điểm)

1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} 6x + 6y = 2023|xy| \\ x - 2y = 3xy \end{cases}$.

2. Giải phương trình $2x + 3 + \sqrt{4x^2 + 9x + 2} = 2\sqrt{x + 2} + \sqrt{4x + 1}$.

Câu 3. (3,0 điểm)

1. Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn (O) , có ba góc nhọn, $AB < AC$, hai đường cao BE và CF . Các tiếp tuyến của (O) tại B và C cắt nhau tại S . Gọi M là giao điểm của BC và SO .

a) Chứng minh rằng tam giác EAB đồng dạng với tam giác MBS , từ đó suy ra tam giác AEM đồng dạng với tam giác ABS .

b) Gọi N là giao điểm của AM và EF , P là giao điểm của SA và BC . Chứng minh rằng NP vuông góc với BC .

2. Cho hình chữ nhật $ABCD$. Lấy các điểm E, F thuộc cạnh AB (E nằm giữa A, F); G, H thuộc cạnh BC (G nằm giữa B, H); I, J thuộc cạnh CD (I nằm giữa C, J); K, M thuộc cạnh DA (K nằm giữa D, M) sao cho E, F, G, H, I, J, K, M đôi một phân biệt và khác các đỉnh của hình chữ nhật $ABCD$, đồng thời hình đa giác $EFGHIJKM$ có các góc bằng nhau. Chứng minh rằng nếu độ dài các cạnh của hình đa giác $EFGHIJKM$ là các số hữu tỉ (theo đơn vị cm) thì $EF = IJ$.

Câu 4. (1,5 điểm)

Cho các số nguyên dương x, y, z thỏa mãn $x^3 + y^3 + z^3 = 18(x + y + z)$.

1. Chứng minh rằng $x + y + z$ chia hết cho 6.

2. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức $F = xyz$.

Câu 5. (1,5 điểm)

1. Cho các số thực dương a, b, c thỏa mãn $a + b + c = 3$. Chứng minh rằng

$$\frac{15}{ab + bc + ca} \geq 6 - abc.$$

2. Trên mặt phẳng cho 2008 điểm bất kì sao cho khoảng cách giữa 2 điểm tùy ý luôn lớn hơn 1. Chứng minh rằng mỗi hình tròn có bán kính bằng 1 chỉ chứa không quá 5 điểm trong 2008 điểm đã cho.

===== HẾT =====

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

Câu	Đáp án	Điểm
Câu 1. (2,0 điểm)		
<p>1. Rút gọn biểu thức $P = \sqrt{3 + 2\sqrt{2}} - \sqrt{3 - 2\sqrt{2}}$.</p> <p>2. Vẽ đường thẳng d là đồ thị hàm số $y = 2x - 4$. Tính khoảng cách từ gốc tọa độ O đến đường thẳng d.</p>		
	<p>1. Ta có $P = \sqrt{3 + 2\sqrt{2}} - \sqrt{3 - 2\sqrt{2}} = \sqrt{(\sqrt{2} + 1)^2} - \sqrt{(\sqrt{2} - 1)^2}$</p> <p>$= \sqrt{2} + 1 - \sqrt{2} - 1 = \sqrt{2} + 1 - \sqrt{2} + 1 = 2.$</p>	0,5
	<p>2. Vẽ đường thẳng d là đồ thị hàm số $y = 2x - 4$.</p> <p>Đường thẳng d cắt trục Ox tại $A(2; 0)$, cắt trục Oy tại $B(0; -4)$.</p> <p>Tính được $OA = 2, OB = 4$. Gọi H là hình chiếu của O trên AB. Ta có</p> $\frac{1}{OH^2} = \frac{1}{OA^2} + \frac{1}{OB^2} = \frac{1}{4} + \frac{1}{16} = \frac{5}{16} \Rightarrow OH = \frac{4\sqrt{5}}{5}$ <p>Vậy khoảng cách từ gốc tọa độ O đến đường thẳng d là $OH = \frac{4\sqrt{5}}{5}$.</p>	0,5
Câu 2. (2,0 điểm)		
<p>1. Giải hệ phương trình $\begin{cases} 6x + 6y = 2023 xy \\ x - 2y = 3xy \end{cases}$.</p> <p>2. Giải phương trình $2x + 3 + \sqrt{4x^2 + 9x + 2} = 2\sqrt{x + 2} + \sqrt{4x + 1}$.</p>		
	<p>1. Xét hệ phương trình $\begin{cases} 6x + 6y = 2023 xy \\ x - 2y = 3xy \end{cases}$ (1).</p> <p>Nếu $xy > 0$ thì (1) $\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6}{y} + \frac{6}{x} = 2023 \\ \frac{1}{y} - \frac{2}{x} = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{y} = \frac{2032}{9} \\ \frac{1}{x} = \frac{2005}{18} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{18}{2005} \\ y = \frac{9}{2032} \end{cases}$</p> <p>(thỏa mãn $xy > 0$).</p>	0,5

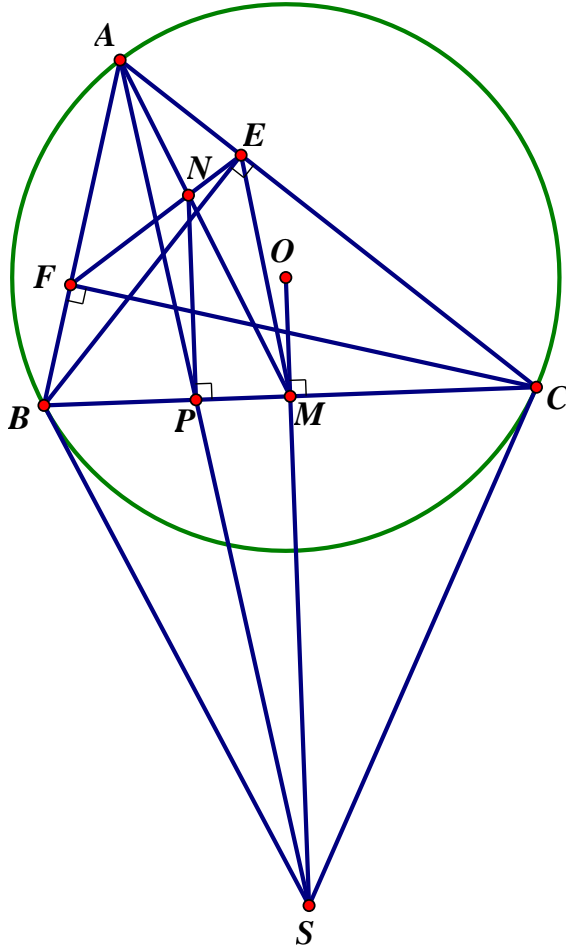
	<p>Nếu $xy < 0$ thì (1) $\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{6}{y} + \frac{6}{x} = -2023 \\ \frac{1}{y} - \frac{2}{x} = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{y} = -\frac{2014}{9} \\ \frac{1}{x} = -\frac{2041}{18} \end{cases}$ (loại, vì không thoả mãn $xy < 0$).</p> <p>Nếu $xy = 0$ thì từ (1) ta tính được $x = y = 0$.</p> <p>Vậy hệ phương trình (1) có đúng 2 nghiệm là $(0; 0)$ và $\left(\frac{18}{2005}; \frac{9}{2032}\right)$.</p>	0,5
	<p>2. Giải phương trình $2x + 3 + \sqrt{4x^2 + 9x + 2} = 2\sqrt{x + 2} + \sqrt{4x + 1}$ (2).</p> <p>ĐK: $x \geq -\frac{1}{4}$. Ta có (2) $\Leftrightarrow 2x + 3 + \sqrt{(x + 2)(4x + 1)} = 2\sqrt{x + 2} + \sqrt{4x + 1}$.</p>	0,25
	<p>Đặt $t = 2\sqrt{x + 2} + \sqrt{4x + 1}$ (với $t \geq \sqrt{7}$) thì $t^2 = 8x + 4\sqrt{(x + 2)(4x + 1)} + 9$ hay</p> <p>$2x + \sqrt{(x + 2)(4x + 1)} = \frac{t^2 - 9}{4}$. Phương trình (2) trở thành $\frac{t^2 - 9}{4} + 3 = t$</p>	0,25
	<p>$\Leftrightarrow t^2 - 4t + 3 = 0 \Leftrightarrow t = 1$ hoặc $t = 3$.</p> <p>Kết hợp với điều kiện $t \geq \sqrt{7}$ ta lấy $t = 3$.</p>	0,25
	<p>Với $t = 3$ thì $2\sqrt{x + 2} + \sqrt{4x + 1} = 3 \Leftrightarrow 2x + \sqrt{(x + 2)(4x + 1)} = 0$</p> <p>$\Leftrightarrow \sqrt{(x + 2)(4x + 1)} = -2x \Leftrightarrow \begin{cases} x \leq 0 \\ (x + 2)(4x + 1) = 4x^2 \end{cases} \Leftrightarrow x = -\frac{2}{9}$.</p> <p>Vậy phương trình (2) có nghiệm duy nhất $x = -\frac{2}{9}$.</p>	0,25
Câu 3. (3,0 điểm)		
<p>1. Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn (O), có ba góc nhọn, $AB < AC$, hai đường cao BE và CF. Các tiếp tuyến của (O) tại B và C cắt nhau tại S. Gọi M là giao điểm của BC và SO.</p>		
<p>a) Chứng minh rằng ΔEAB đồng dạng với ΔMBS, từ đó suy ra ΔAEM đồng dạng với ΔABS.</p>		
<p>b) Gọi N là giao điểm của AM và EF, P là giao điểm của SA và BC. Chứng minh rằng NP vuông góc với BC.</p>		
<p>2. Cho hình chữ nhật $ABCD$. Lấy các điểm E, F thuộc cạnh AB (E nằm giữa A, F); G, H thuộc cạnh BC (G nằm giữa B, H); I, J thuộc cạnh CD (I nằm giữa C, J); K, M thuộc cạnh DA (K nằm giữa D, M) sao cho E, F, G, H, I, J, K, M đôi một phân biệt và khác các đỉnh của hình chữ nhật $ABCD$, đồng thời hình đa giác $EFGHIJKM$ có các góc bằng nhau. Chứng minh rằng nếu độ dài các cạnh của hình đa giác $EFGHIJKM$ là các số hữu tỉ (theo đơn vị cm) thì $EF = IJ$.</p>		
	<p>1. Học sinh vẽ đúng hình để làm được ý a.</p>	0,25
	<p>a. Ta có $OS \perp BC$ tại trung điểm M của BC. Nên $BEA = SMB = 90^\circ$.</p> <p>Mà $BAC = SBC = \frac{1}{2} \text{sđ} BC$. Suy ra ΔEAB đồng dạng với ΔMBS.</p>	0,25

Hai tam giác EAB, MBS đồng dạng nên $\frac{AB}{AE} = \frac{BS}{BM}$.

Tam giác BEC vuông tại E , EM là trung tuyến nên $BM = ME$.

Suy ra $\frac{AB}{AE} = \frac{BS}{ME}$ (1).

0,25



Tam giác MEC cân tại M nên $MEC = MCE$. Mặt khác

$$\begin{aligned} \angle ABS + \angle ACB &= 180^\circ = \\ &= \angle AEM + \angle MEC = \\ &= \angle AEM + \angle ACB \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \angle ABS = \angle AEM \quad (2).$$

Từ (1), (2) suy ra hai tam giác AEM, ABS đồng dạng.

0,25

b. Hai tam giác AEM, ABS đồng dạng nên $\angle BAP = \angle EAN$;

$$\angle AME = \angle ASB \quad (3).$$

Mà tứ giác $BCEF$ nội tiếp đường tròn đường kính BC

nên $\angle ABP = \angle AEN$. Suy ra hai tam giác AEN, ABP đồng

$$\text{dạng, dẫn tới } \frac{AN}{AP} = \frac{NE}{BP} \quad (4).$$

0,25

Ta có $\angle NEM + \angle ABC + \angle ACB = \angle NEM + \angle AEN + \angle MEC = 180^\circ$.

Suy ra $\angle NEM = \angle BAC = \angle SBP$ (5).

Từ (3) và (5) suy ra hai tam giác EMN, BSP đồng dạng. Do đó $\frac{NE}{BP} = \frac{MN}{PS}$ (6).

0,25

Từ (4) và (6) suy ra $\frac{AN}{AP} = \frac{NM}{PS} \Rightarrow \frac{AN}{MN} = \frac{AP}{PS} \Rightarrow NP \parallel MS$.

Mà $SM \perp BC \Rightarrow NP \perp BC$.

0,5

2. Gọi $EF = a; FG = b; GH = c; HI = d; IJ = e; JK = f; KM = g; ME = h$ (theo đơn vị cm, với a, b, c, d, e, f, g, h là các số hữu tỉ dương).

Do các góc của hình bát giác $EFGHIJKM$ bằng nhau nên mỗi góc trong của hình bát

giác đó có số đo là $\frac{(8-2) \cdot 180^\circ}{8} = 135^\circ$.

0,25

	<p>Suy ra mỗi góc ngoài của hình bát giác này là $180^\circ - 135^\circ = 45^\circ$. Do đó các tam giác $MAE; FBG; CIH; DKJ$ là các tam giác vuông cân.</p>	0,25
<p>Ta có $MA = AE = \frac{h}{\sqrt{2}}$; $BF = BG = \frac{b}{\sqrt{2}}$; $CH = CI = \frac{d}{\sqrt{2}}$; $DK = DJ = \frac{f}{\sqrt{2}}$. Vì $AB = CD$ nên $\frac{h}{\sqrt{2}} + a + \frac{b}{\sqrt{2}} = \frac{f}{\sqrt{2}} + e + \frac{d}{\sqrt{2}} \Leftrightarrow (e - a)\sqrt{2} = h + b - f - d$.</p>		0,25
<p>Nếu $e - a \neq 0$ thì $\sqrt{2} = \frac{h + b - f - d}{e - a}$, điều này vô lí, do $\sqrt{2}$ là số vô tỉ, còn $\frac{h + b - f - d}{e - a}$ là số hữu tỉ. Vậy $e - a = 0 \Leftrightarrow e = a$ hay $EF = IJ$ (đpcm).</p>		0,25
<p>Câu 4. (1,5 điểm) Cho các số nguyên dương x, y, z thoả mãn $x^3 + y^3 + z^3 = 18(x + y + z)$. 1. Chứng minh rằng $x + y + z$ chia hết cho 6. 2. Tìm giá trị lớn nhất của biểu thức $F = xyz$.</p>		
<p>1. Từ giả thiết ta có $(x^3 - x) + (y^3 - y) + (z^3 - z) = 17(x + y + z)$.</p>		0,25
<p>Tích của ba số nguyên liên tiếp luôn chia hết cho 6 nên $x^3 - x = (x - 1)x(x + 1) \vdots 6$. Tương tự $y^3 - y \vdots 6, z^3 - z \vdots 6$. Suy ra $17(x + y + z) \vdots 6$.</p>		0,25
<p>Mà 17 và 6 nguyên tố cùng nhau nên $x + y + z \vdots 6$.</p>		0,25
<p>2. Ta có $x + y + z = 6m, x^3 + y^3 + z^3 = 108m$, với $m \in \mathbb{N}^*$. Vì $\frac{x^3 + y^3 + z^3}{3} \geq \left(\frac{x + y + z}{3}\right)^3$ nên $\frac{108m}{3} \geq \left(\frac{6m}{3}\right)^3 \Leftrightarrow m^2 \leq \frac{9}{2}$, suy ra $m \leq 2$.</p>		0,25
<p>Lúc này $F = xyz \leq \left(\frac{x + y + z}{3}\right)^3 \leq \left(\frac{12}{3}\right)^3 = 64$ (1). Từ $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y + z)(x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx)$ suy ra $108m - 3F = 6m(36m^2 - 3(xy + yz + zx)) \Leftrightarrow F = 36m - 6m(12m^2 - (xy + yz + zx))$. Do đó $F \vdots 6$ (2). Từ (1) và (2) suy ra $F \leq 60$ (3).</p>		0,25
<p>Đẳng thức ở (3) xảy ra, chẳng hạn khi $\begin{cases} x + y + z = 12 \\ 60 = 72 - 12(48 - (xy + yz + zx)) \\ xyz = 60 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x + y + z = 12 \\ xy + yz + zx = 47 \\ xyz = 60 \end{cases}$ (3; 4; 5). Vậy giá trị lớn nhất của F là 60, đạt được chẳng hạn khi $(x; y; z)$ là hoán vị</p>		0,25